Inleiding

Puzzelkleden ontwerpen, maken en dan door mijn eigen honden laten testen maakt mij ontzettend blij. Omdat ik als echte hondenliefhebster het welzijn van alle honden hoog in het vaandel heb staan, heb ik besloten om mijn hobby 'zelf puzzelkleden maken' te gaan delen met zo veel mogelijk mensen.

Wat is een puzzelkleed?
Een puzzelkleed, ook weleens snuffelkleed genoemd, is een soort activiteitskleed waarbij een hond gestimuleerd wordt om zijn neus en hersenen te gebruiken. Op een puzzelkleed zijn spelonderdelen gemaakt met diverse verstopplekjes om hondenkoekjes en andere objecten in, onder of tussen iets te stoppen. Een hond moet echt even puzzelen hoe hij deze traktaties kan bemachtigen.

Moeilijkheidsgraad
Al mijn puzzelkleden zijn zo gemaakt dat er gevarieerd kan worden in moeilijkheidsgraad, zodat het voor iedere hond steeds weer een spannend spel en leuke uitdaging blijft. Zijn begeleider kan de moeilijkheidsgraad zelf aanpassen, van makkelijk naar steeds moeilijker, door het toevoegen of weglaten van simpele objecten of handelingen.

Voordelen
Een puzzelkleed is een hondenspel dat hond en begeleider samen spelen (onder toezicht van zijn begeleider). De voordelen van een puzzelkleed zijn:
- Het is een leuk uitdagend spel voor jonge en oude honden, voor kleine en grote honden.
- Het is ook geschikt voor een geblesseerde of revaliderende hond.
- Het stimuleert de werking van hondenneus en –hersenen.
- Het stimuleert het probleemoplossend vermogen van de hond.
- Het spel is inspannend en maakt een hond moe.
- Het stimuleert zelfbeheersing en concentratie bij de hond.
- Het geeft afleiding, ook in spannende situaties.
- Het versterkt de band tussen hond en begeleider.
- Het creatief vermogen van de begeleider wordt ook bevorderd omdat hij/zij steeds weer geprikkeld wordt om andere spelopties te bedenken.
- Het geeft de begeleider de tijd om goed naar het gedrag van zijn hond te kijken.
- Het enthousiasme van de hond geeft zijn begeleider ook plezier en vrolijkheid.
- Een zelf gemaakt puzzelkleed waar met veel plezier mee gespeeld wordt geeft meer voldoening dan een gekocht spel.
- Het is een spel dat zowel binnen als buiten gespeeld kan worden, dus een ideaal spel voor slecht weer.
- Het voorbereiden en spelen van dit spel kost niet veel tijd.
- Door regelmatig samen spelen zal de hond meer naar zijn begeleider willen luisteren en samenwerken.
- Samen quality time hebben, vooral belangrijk als er meerdere honden in huis zijn.

Leesbaarheid
Om de geschreven tekst duidelijk leesbaar te maken heb ik ervoor gekozen om alleen de worden 'hij', 'hem' en 'zijn' te gebruiken i.p.v. ook nog de woorden 'zij' en 'haar' toe te voegen. Met deze 'mannelijke' omschrijving wordt zowel een reu als teef bedoeld. Ook wordt er in de tekst alleen het woord 'begeleider' gebruikt. Hiermee bedoel ik zijn baas en iedereen die het spel met de hond speelt.

Opbouw van het spel algemeen

Beschrijving en foto's
Bekijk voor je begint met puzzelen met jouw hond altijd even goed naar de beschrijving voordat je samen het spel gaat spelen. Doe dit op een moment dat jouw hond nog niet in de buurt is. Een hond die een puzzelkleed een geweldig hondenspel vindt, vindt het vaak heel lastig om een tijdje te moeten wachten voordat hij samen met jou mag gaan puzzelen. Dus zorg voor een goede voorbereiding.

Een puzzelkleed is een ‘activiteitskleed’ waarbij een hond gestimuleerd wordt om zijn neus en hersenen te

gebruiken door op zoek te gaan naar de diverse verstopplekjes. Begin heel makkelijk en laat je hond zien wat je doet, want behaald succes smaakt naar meer. Begin super makkelijk en bouw daarna de moeilijkheidsgraad heel langzaam op. Oefen eerst alle spelonderdelen apart. Wanneer alle onderdelen los geoefend zijn geweest kan het puzzelkleed gespeeld worden met diverse spelonderdelen tegelijkertijd. Leuk hersenwerk voor de hond, maar ook voor de begeleider om steeds weer andere spelcombinaties te verzinnen en te maken. Dus dubbel zo veel lol voor beiden!

De opbouw

Kortste weg
Begin eerst heel makkelijk en laat jouw hond zien wat je doet. Vaak denken wij mensen dat een hond iets direct snapt, maar in de praktijk valt dit vaak tegen. Honden kiezen bijna altijd de kortste weg en dat betekent meestal dat ze proberen met (grof) geweld een lap stof, zakje, etc. van het kleed af te trekken om bij het snoepje te kunnen komen. Wanneer dit niet lukt en hij aangemoedigd wordt om het op een andere manier te proberen beginnen zijn hersenen te werken. Geef de hond de tijd om zelf dingen te ontdekken en op te lossen. Vaak willen wij onze hond te snel helpen. Dit is vanuit onze gedachte bezien goed bedoeld, maar is meestal niet echt stimulerend en werkt vaak demotiverend voor de hond. Aanmoedigingen helpen hem wel. Dit kan op diverse manieren. Bij de ene hond helpt het als je tegen hem praat, bij de ander werkt dit niet. Even een handgebaar, met je hand of vinger op een spelonderdeel tikken of aanwijzen kan al een stimulans zijn om hem op een andere manier te laten nadenken. Vaak is samen op de grond zitten en actief meekijken, even oogcontact, al stimulerend genoeg voor veel honden om het spelonderdeel op te lossen. Zorg in ieder geval voor verschillende lekkere en aantrekkelijke snoepjes of een favoriet speeltje.

Basisstappen en succes
Begin super makkelijk en bouw daarna de moeilijkheidsgraad heel langzaam op. Een hond die veel ervaring heeft opgedaan met puzzelen zal veel vlugger door de basisstappen heen gaan of misschien wel een paar basisstappen over kunnen slaan. Kijk goed naar wat jouw hond nodig heeft aan basisstappen en begeleiding. Puzzelen moet leuk en ontspannend zijn zonder dat een hond gefrustreerd of gestrest raakt. Zorg voor succes door ieder spelonderdeel apart aan te bieden in kleine stapjes, want behaald succes smaakt naar meer gezellig samen puzzelen.

Type hond
Kijk even goed naar het uiterlijk en karakter van jouw hond. Honden met een korte brede neus zullen anders (moeten) puzzelen dan een hond met een lange smalle neus. Een hond met een lange smalle neus zal makkelijker een plat liggend zakje kunnen openen en zijn neus verder in dit zakje kunnen steken dan een hond met korte brede neus. In dat geval is het heel verstandig om het spelonderdeel even aan te passen om frustratie bij de hond te voorkomen. Door bijvoorbeeld een schoon opgerold vaatdoekje onder in het zakje te leggen gaat de zakopening vanzelf open staan en wordt de zakinhoud verkleind waardoor de hond wel het snoepje kan bemachtigen.

Ook het karakter van de hond bepaalt de keuze van een puzzelkleed en hoe het beste een spelonderdeel aangeboden en opgebouwd kan worden. Heb je een hond die razendsnel is, een doorzetter met sloopgedrag, dan puzzel je op een andere manier dan met een hond die voorzichtig en terughoudend is. Ook is er een verschil in begeleiding van een hond die extreem gek is op alles wat maar een beetje eetbaar is of een hond die niks om snoepjes geeft. Hersenwerken met een hond vereist dat je als begeleider goed observeert, nadenkt en creatief op zoek wilt gaan naar oplossingen.

Kijk tijdens het puzzelen hoe snel de hond moe wordt. De tijd dat een hond zich goed kan concentreren is voor iedere hond anders. Deze concentratietijd kan per keer verschillen door verschillende oorzaken. Begint de hond volledig fit aan het hersenwerk of is hij al een beetje moe omdat hij er al een lange dag op heeft zitten. Heeft hij net lopen rennen en spelen, of voelt hij zich niet helemaal lekker. Moet hij dadelijk uitgelaten worden of heeft hij veel honger en krijgt hij zo zijn eten. Dan is dat vaak niet het juiste moment om te gaan puzzelen. Ook de leeftijd van de hond en diverse geluiden en andere prikkels in de omgeving kunnen een (grote) invloed hebben op zijn concentratievermogen. Een pup zal zich minder lang kunnen concentreren en is sneller afgeleid dan een volwassen hond. In de loop der tijd kan het concentratievermogen door training en veel hersenwerk wel opgebouwd worden. Probeer te ontdekken welk moment van de dag het beste tijdstip is voor jou en jouw hond om samen spelletjes te doen.

Leeftijd van de hond
Met iedere hond, jong of oud, kun je puzzelen, maar ieder op zijn eigen niveau. Een hele jonge pup doet de

hele dag heel veel nieuwe indrukken op. Zo'n jonge pup zet zijn hersenen en neus al de hele dag aan het werk door zijn nieuwe omgeving met allerlei verschillende mensen, dieren, objecten, verkeer, etc. te onderzoeken. Het aanbieden van een puzzelkleed op hele jonge leeftijd heeft dan ook nog geen toegevoegde waarde. Op deze leeftijd heeft hij ook veel slaap nodig om alle indrukken te verwerken en natuurlijk te groeien. Zodra de pup wat ouder is kan een puzzelkleed geïntroduceerd worden. Start met puzzelen vanaf een leeftijd van ca. 5 maanden. Puzzel niet iedere dag maar om de dag. Zeker niet vaker. Oefen ook maar maximaal 5 minuten per keer, 1 keer per dag. Hersenwerk is ontzettend vermoeiend en aangezien de pup nog steeds allerlei andere dingen aan het ontdekken is in het normale dagelijkse leven worden al zijn zintuigen nog dagelijks ruimschoots geactiveerd.
Bied de eerste keren een puzzelkleed aan zonder voertjes. Laat de pup dit op zijn eigen manier en op zijn eigen tempo besnuffelen. Later kunnen wat voertjes op het puzzelkleed gestrooid worden tussen de verschillende spelonderdelen. Overvraag een pup nooit. Een super simpel zoekspelletje is voor een pup meer dan voldoende. Raakt een pup overprikkeld of hyperactief, dan is de pup waarschijnlijk overvraagd.
Hoe ouder een hond wordt, hoe meer er met een hond gepuzzeld kan worden en hoe moeilijker het puzzelniveau gemaakt kan worden. Puppies en jonge honden willen meestal meer doen dan ze geestelijk en lichamelijk aan kunnen. Het is onze taak als eigenaar en begeleider om ze hiervoor te behoeden.

Meerdere honden
Als je meerdere honden in huis hebt zorg dan dat je met iedere hond zijn eigen puzzel speelt. Ook al zijn er geen spanningen tussen de honden onderling dan raad ik nadrukkelijk aan om beurten met de honden een spel te spelen. Iedere hond wil op zijn eigen tempo samen met jou een puzzel oplossen. Kijk goed naar de puzzelende hond of die in alle rust zijn spel kan spelen. Kijk ook naar de wachtende hond of die in alle rust kan wachten tot hij aan de beurt is. Beloon onderwijl de wachtende hond voor zijn goede en rustige gedrag.

Omdat er op een puzzelkleed snoepjes en/of favoriete speeltjes aanwezig zijn kan er toch (een beetje) spanning tussen de puzzelende en wachtende honden ontstaan. Of de wachtende hond kan niet (goed) wachten tot hij aan de beurt is, waardoor de puzzelende hond afgeleid raakt en niet in alle rust zijn spel kan spelen. Dan is het verstandig om de honden ieder in een aparte ruimte te plaatsen. Ga met de ene hond puzzelen en geef de andere hond één of meerdere speeltjes om het wachten iets eenvoudiger te maken. Ikzelf heb met puzzelen een vast ritme ontwikkeld. Eerst puzzel ik met mijn oudste hond zo'n 10 minuten in de hal terwijl de jongste hond in de woonkamer rustig ligt te wachten. Daarna puzzel ik 10 minuten met de jongste in de woonkamer terwijl de oudste rustig in de hal ligt te wachten. Soms puzzel ik daarna met ieder hond apart nogmaals 10 minuten. Na afloop ruim ik eerst de puzzelkleden op en doe daarna pas weer de deur open. In de tijd dat ik de puzzelkleden opruim zoeken ze beiden rustig een plekje om languit te gaan liggen nagenieten van alle aandacht die ze van mij hebben gehad en van al het neus- en hersenwerk dat ze verricht hebben.

Fun
Voorkom teleurstellingen bij hond en begeleider. Het gaat er niet om dat een hond zo snel mogelijk alle spelonderdelen beheerst kan oplossen, maar het gaat vooral om de fun. Fun voor hond en begeleider. Leuk hersenwerk voor de hond, maar ook leuk voor de begeleider om steeds weer andere spelcombinaties te verzinnen en te maken.
Ga alleen samen puzzelen wanneer je ook echt de rust en tijd hebt om samen te puzzelen. Heb je eigenlijk geen zin of loop je met een andere planning in je hoofd, puzzel dan niet want dit heeft direct weerslag op jouw hond. Is er in de ruimte waar je puzzelt veel drukte, zoek dan een ander plekje of stel het puzzelen even uit. Puzzelen is voor de hond concentratiewerk en dan moet hij wel de kans krijgen om zich in alle rust te kunnen concentreren. Is de hond erg moe of heeft hij geen zin, stel het puzzelen dan uit tot de volgende dag. Dwing een hond nooit om iets te doen wat hij niet wil.

Samen creatief bezig zijn, samen hersenwerken en samen spelen. Dus heel veel lol voor beiden!

Basisstappen behorend bij ieder puzzelkleed

Voorbereiding
Tijdens het prepareren van een puzzelkleed kun je werken aan de basiscommando's zit, wacht, blijf, etc. Het kost een hond behoorlijk wat zelfbeheersing om te wachten tot zijn begeleider klaar is met prepareren van zijn puzzelkleed. Veel honden moeten zich dan echt inhouden om niet direct op het kleed te duiken. Beloon de hond regelmatig voor goed gedrag tijdens de voorbereiding. Kleinere puzzelkleden kunnen klaar gemaakt worden op een tafel. Grotere puzzelkleden kunnen wel gevuld worden op tafel maar zijn vaak slecht te verplaatsen naar de grond. Vaak vallen de snoepjes bij het optillen er dan weer uit. Om die reden prepareer

ik al mijn puzzelkleden op de grond, terwijl mijn hond naast me ligt op ca. een halve meter van het puzzelkleed vandaan.

Start
Begin vanuit een rustige situatie met puzzelen. Als je hond tijdens de voorbereiding van het puzzelkleed al rustig naast je zit of ligt is dat een ideaal uitgangspunt om vandaaruit te starten. Ga niet eerder van start voordat hij rustig zit of ligt. De eerste keren kost dit misschien heel veel tijd en energie om hem in een rustige startpositie te krijgen. Houd vol en geef niet toe aan druk gedrag, want dit zal in de loop der tijd alleen maar erger worden. Hoe rustiger een hond begint aan het spel hoe beter hij zich kan concentreren. Hoe drukker en onstuimiger hij zich op het puzzelkleed stort hoe lomper hij zoekt en hoe eerder hij gefrustreerd raakt. Als jouw hond netjes en rustig naast je ligt geef je hem een duidelijk commando dat hij mag beginnen met puzzelen. Dit kan een gesproken commando zijn zoals 'puzzelen maar', 'toe maar', 'zoek voertje', etc. Of een commando in de vorm van een hand- of gebarentaal.

Laat de hond zoveel mogelijk zelf puzzelen zonder te coachen en te snel te willen helpen. In de aanleerfase is het danook van wezenlijk belang om de puzzel in kleine stapjes aan te bieden zodat de hond leert gestructureerd te puzzelen zonder frustratie. Oefen eerst alle spelonderdelen apart. Wanneer het puzzelkleed volledig uitgevouwen op de grond ligt en de hond heeft de neiging om direct in meerdere spelonderdelen op zoek te gaan naar een voertje, dan kan je ook het puzzelkleed zodanig opvouwen dat alleen het te oefenen spelonderdeel zichtbaar is voor de hond. Wanneer alle onderdelen los geoefend zijn geweest kan het puzzelkleed gespeeld worden met diverse onderdelen tegelijkertijd.

Let tijdens het hersenwerken wel op de communicatie van je hond. Is het te moeilijk doe dan een stapje terug of help hem even op weg. Wanneer de hond gespannen of gestrest raakt kan hij één van onderstaande signalen geven zoals:
* gapen
* tongelen (een of meerdere keren kort tonen van de tip van de tong, recht naar voren richting de neus of over de neus)
* bek aflikken
* zichzelf krabben of likken
* plotseling (sterk) hijgen
* trillen, rillen of met de tanden klapperen
* piepen, janken of blaffen
* penis uitschachten (dit zie je nog weleens op een trainingsveld)
* poot heffen (het optillen van één van beide voorpoten)
* wegkijken en oogcontact vermijden
* zich wild en ongecontroleerd gedragen

Zorg dat het stressniveau niet te hoog oploopt. Mocht een hond tijdens het spelletje wat stresssignalen vertoond hebben, sluit het spel dan af met iets heel makkelijks, zodat hij de volgende keer weer met veel plezier aan zijn puzzelkleed wil beginnen.

Blijf tijdens het puzzelen altijd aanwezig bij de hond. Blijf alert en kijk actief mee zonder iets te zeggen of aan te wijzen. Loop niet weg, ga niet zitten bellen of tv kijken, maar blijf in zijn directe buurt om samen te werken en hem te stimuleren, indien nodig. Het puzzelspel is teneinde wanneer de hond zelf uitgezocht is en meestal geeft hij dit zelf aan. Sommige honden, zoals één van mijn eigen honden, blijven maar doorzoeken terwijl ze alles al gevonden hebben. Dan geef ik met een commando 'klaar' aan dat het spel teneinde is en geef ze een teken dat ze weer naast mij moet gaan liggen. Daarna ruim ik het puzzelkleed op.

Gebruik van voer of speeltje
Omdat de meeste honden gek op eten zijn wordt er meestal gepuzzeld met voertjes. Bedenk van tevoren wel goed welke lekkernij je wilt gaan gebruiken. Eigen voer kan gebruikt worden, maar is geen topbeloning voor een hond. Zeker bij moeilijke spelonderdelen adviseer ik om iets heel lekkers te verstoppen zodat hij gemotiveerd blijft om het spelonderdeel opgelost te krijgen. In de winkels ligt een enorm assortiment aan hondensnacks, gezonde en minder gezonde snacks. Ontdek ruim voordat je begint met puzzelen welke snacks je hond echt lekker vindt. Het heeft geen enkele zin om een biologisch gezonde snack te verstoppen als de hond dit niet lekker vindt.
Als een hond erg gek is op een favoriet speeltje dan kan dit natuurlijk ook verstopt worden in een spelonderdeel. Veel spelonderdelen zijn niet groot genoeg om een speeltje in te verstoppen of het speeltje drukt de opening van de verstopplek open waardoor het veel te makkelijk wordt voor de hond. Kleine speeltjes kunnen vaak nog wel verstopt worden, grotere speeltjes zijn vaak moeilijker te verstoppen. Bij het maken

van een puzzelkleed kun je er wel rekening mee houden dat er ook een spelonderdeel opgemaakt wordt waar wel een speeltje in verstopt kan worden, zoals bijvoorbeeld in grotere zakken of tassen.

Ondergrond
Leg een puzzelkleed niet op een gladde vloer maar op een ondergrond waarop het puzzelkleed niet kan gaan schuiven zoals bijvoorbeeld op tapijt, een (groot) kleed, gazon of buiten op stroeve tegels. Heb je binnen een vloer van laminaat of plavuizen dan kun je hier een yogamatje, grote deurmat of anti-slip (auto)mat op leggen en daarop het puzzelkleed plaatsen. Aan al mijn puzzelkleden zijn lusjes gemaakt zodat ze nog extra op hun plaats gehouden kunnen worden met zware objecten zoals kettle belts, fitness gewichten, beplakte bakstenen met anti-slipmatje of op het gazon met tenthaken vastgezet kunnen worden.

Spel- en materiaalkeuze

Materiaalkeuze
Mijn puzzelkleden heb ik vooral van robuust materiaal gemaakt. Daarbij gaat mijn voorkeur uit naar stevige, niet rekbare katoenen stof, spijkerstof of canvas stof. Mocht in een puzzelkleed toch ergens een gaatje of scheurtje komen dan is katoenen, canvas of spijkerstof goed te repareren door er een extra naadje, een extra lapje stof of bandje op te stikken, of een applicatie op te strijken. Robuust materiaal scheurt meestal niet snel uit. Daarentegen vind ik dat fleece stof wel sneller uitscheurt als er maar een beetje kracht op de stof gezet wordt. Ook is fleece stof veel minder makkelijk te repareren.
Wanneer een hond iets ruikt wat hij graag wil hebben dan kiest hij meestal voor de kortste weg. Om sloopgedrag te voorkomen probeer ik mijn puzzelkleden met spelonderdelen zo stevig mogelijk te maken. Het kost wel iets meer tijd en geld, maar dan hebben hond en begeleider wel veel langer speelplezier.

Wassen
Het puzzelkleed is wasbaar op 30 graden Celsius. Ik was al mijn puzzelkleden in de wasmachine met een fijnwasmiddel op een fijnwas- of wolwasprogramma.

HERSENWERKSPELLEN

Bandjes

Dit spelonderdeel kan geïntegreerd worden in een ander spelonderdeel op het desbetreffende puzzelkleed of kan als apart spelonderdeel fungeren. Onderstaand worden enkele voorbeelden gegeven maar met een beetje creativiteit zijn er nog veel meer spelmogelijkheden te verzinnen.
De beschrijving van dit spelonderdeel is erg vergelijkbaar met het spelonderdeel 'Tunnel'. Om die reden wordt er bij het spelonderdeel 'Tunnel' regelmatig verwezen naar foto's van dit spelonderdeel 'Bandjes'.

<u>Spelopbouw:</u>
* Bandjes kunnen als apart spel dienen door losse snoepjes onder de bandjes te leggen. (Zie afbeelding 1 linker bandje)
* Ook kunnen er lapjes stof onderdoor gehaald worden. Onder het lapje en tussen de plooien van de lapjes kunnen snoepjes verstopt worden. (Zie afbeelding 1 - rechter en middelste bandje)
* Ook kan een opgerold, dubbel gevouwen of gedraaid lapje onder een bandje gehaald worden. Nu zijn er nog meer lagen stof en plooien ontstaan waaronder en waartussen snoepjes verstopt kunnen worden. (Zie afbeelding 2) Zie hoofdstuk 'Objecten toevoegen' voor meer uitleg en inspiratie.
* Tevens kan een lapje stof om het bandje heen geslagen, geknoopt of gedraaid worden. (Zie afbeelding 3) Om het uiteinde van het gedraaide lapje stof is een elastiekje gedaan voor meer stevigheid. (Zie afbeelding 3 - rechter bandje) Maak alleen een enkele knoop en geen dubbele knoop want die is door een hond niet te verwijderen!
* Tussen de knoop kunnen ook weer allerlei lapjes stof of andere objecten gestoken worden. (Zie afbeelding 3 - middelste bandje knoop met opgerold lapje) Maak in eerste instantie een 'losse knoop'. Maak daarna langzaamaan de knoop steeds iets strakker. Hoe strakker de knoop, hoe moeilijker de hond de snoepjes kan bemachtigen, de objecten eruit getrokken krijgt of de knoop los krijgt. Bouw dit langzaam op en voorkom frustratie bij de hond. Zie hoofdstuk 'Objecten toevoegen'.
* Ook kunnen er allerlei objecten (eventueel gevuld met snoepjes) onder het bandje gestopt worden, zoals

beschreven in hoofdstuk 'Objecten toevoegen'. Enkele voorbeelden zijn een vlecht (wel of niet met stroken), washandje, pantoffel, dicht gevouwen kartonnen closetrolletje, etc. Of natuurlijk een favoriet klein knuffeltje of speeltje.
* Zijn er meerdere bandjes naast elkaar gemaakt, zoals bij het puzzelkleed Sweet Chihuahua's en Stoer, dan kan een lange lap stof op verschillende manieren door de bandjes geregen worden. Er zijn nu nog meer verstopplaatsjes ontstaan zoals onder de verschillende bandjes, plooien en draaiïngen van de stof. (Een voorbeeld is afbeelding 4)
* Onder deze lap stof kunnen weer andere lapjes stof (plat, opgerold of gevouwen) gelegd worden, of omheen geknoopt worden. Dit kan ook nog extra gecombineerd worden met de losse bandjes. (Zie afbeelding 5)

Afbeelding 1

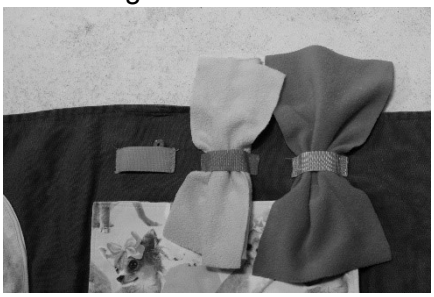

Afbeelding 2

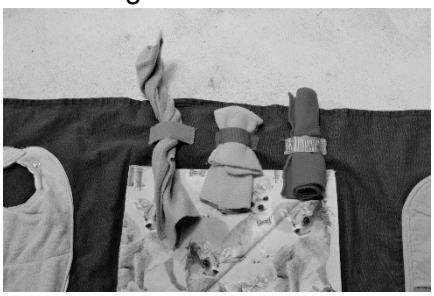

Afbeelding 3

Afbeelding 4

Afbeelding 5

* Liggen er rijen bandjes tegenover elkaar op het puzzelkleed dan kunnen die ook goed gecombineerd worden met verschillende losse lappen stof, bijvoorbeeld naast elkaar gelegen, over en onder elkaar heen getrokken of tot een vlecht gevouwen. (Zie afbeelding 6, 7, 8 en 9)
* Ook deze spelonderdelen kunnen weer gecombineerd worden met extra losse lapjes stof, door deze opgerold, gevouwen of gedraaid eronder te leggen. Of er kunnen verschillende lapjes stof omheen geknoopt worden of een favoriet speeltje onder verstopt worden.
Dit spelonderdeel 'Bandjes' lijkt heel simpel, maar er zijn ontzettend veel mogelijkheden om dit spel veelzijdig en uitdagend te maken.

Afbeelding 6

Afbeelding 7

Afbeelding 8

Afbeelding 9

Laagjes stof op elkaar

* Leg een snoepje net onder de rand van één van de lapjes stof, zo dat de hond het net kan zien. (Zie afbeelding 16)
* Leg daarna een snoepje net onder de rand van een ander lapje stof, op een andere plaats, zo dat de hond het net kan zien.
* Wanneer de hond alle randen van alle lagen stof een keer gehad heeft, kan het spelletje steeds een beetje moeilijker gemaakt worden door een snoepje steeds dieper weg te verstoppen, op steeds meer plaatsen.
* Het spelletje wordt moeilijker wanneer meerdere snoepjes onder de diverse laagjes stof liggen, en zeker als ze steeds verder naar het midden geschoven worden. In het midden liggen vele laagjes stof op elkaar. De hond moet leren de lapjes met zijn neus omhoog te wippen. Daarnaast moet hij goed zijn neus gebruiken om te ontdekken onder welk laagje stof iets lekkers ligt.
* Bij sommige spelonderdelen kunnen de laagjes stof omgeklapt worden en op elkaar gelegd worden. Nu zijn er nog meer laagjes stof waartussen snoepjes verstopt kunnen worden. Bouw dit weer langzaam op, laag voor laag. (Zie afbeelding 17)
* Wanneer er in het midden een opening is, dan kan om dit dubbel geklapt vierkant met snoepjes een lint, sjaal of lange fleece lap getrokken worden. (Zie afbeelding 18) Deze kunnen dan op het vierkant gelegd worden.
* De uiteinden van een fleece lap of sjaal gevuld met één of meer snoepjes kunnen ook in elkaar gedraaid worden. Door een elastiekje om het uiteinde te knopen blijft deze gedraaide lap steviger liggen. (Zie afbeelding 19)
* Door een lint, sjaal of fleece lap om deze dubbel geklapte stoflagen met snoepjes te knopen (enkele knoop en geen dubbele knoop want die is door een hond niet te verwijderen!) wordt het geheel net weer anders. (Zie afbeelding 20) Tussen deze knoop kunnen allerlei lapjes stof, poetslapjes en objecten gestoken worden. Meer ideeën in hoofdstuk 'Objecten toevoegen'.
* De lagen met snoepjes van beide snuffelvierkanten kunnen ook opgerold worden. Dit kan op verschillende manieren:
- De gevulde lagen stof kunnen ieder apart naar boven opgerold worden. (Zie afbeelding 21) Als de hond geleerd heeft om een lapje stof met snoepjes uit te rollen, dan zal hij de bovenste laag ook uit kunnen rollen. De opgerolde stoflagen daaronder zijn veel moeilijker uit te rollen voor de hond. Bouw dit langzaam op en voorkom frustratie. Lukt het de hond niet de lagen uit te rollen, sla dit dan over.
- De lagen stof met snoepjes kunnen ieder apart naar beneden opgerold worden. (Zie afbeelding 22) Dit is een nog moeilijkere oefening voor de hond.
- De gevulde lagen stof kunnen ook gezamenlijk opgerold worden. Of naar beneden opgerold worden en/of naar boventoe opgerold worden. (Zie afbeelding 23)
* Om deze opgerolde lagen stof met snoepjes kan ook weer een lint, sjaal of fleece lap gelegd, gedraaid of geknoopt worden zoals hierboven beschreven. (Zie afbeelding 24)
* De dubbel geklapte lagen met snoepjes kunnen ook gezamenlijk opgerold worden. (Zie afbeelding 25)
* Door zoveel mogelijk objecten in en over dit spelonderdeel te leggen wordt het voor de hond steeds leuker. Denk hierbij aan gevulde lapjes, losse zakjes of washandjes die tussen de verschillende lagen stof gestoken kunnen worden. Of leg één of meerdere handdoeken met snoepjes over dit spelonderdeel heen. Zie hoofdstuk 'Objecten toevoegen' voor meer ideeën.

Afbeelding 16

Afbeelding 20

Afbeelding 24

Afbeelding 17

Afbeelding 21

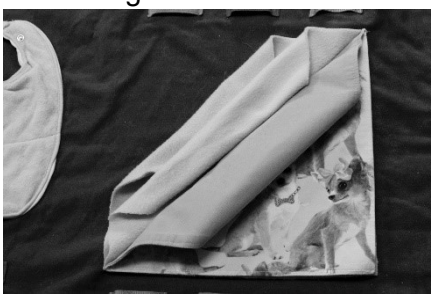

Afbeelding 25

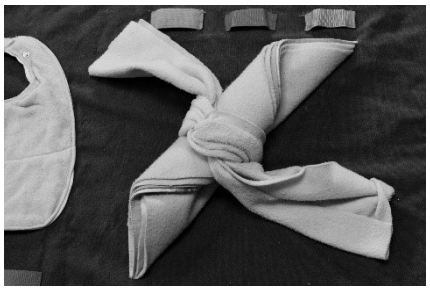

Afbeelding 18

Afbeelding 22

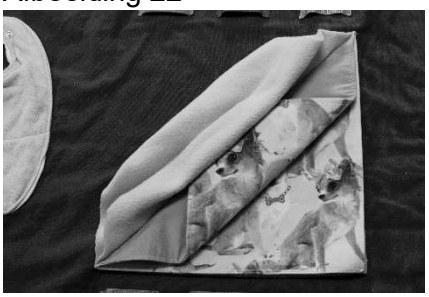

Afbeelding 19

Afbeelding 23

Laagjes stof op elkaar met zakken

* Leer de lagen stof aan zoals hierboven beschreven is. In eerste zonder de zakken te gebruiken.
* Leg een snoepje in de opening van één zakje, net onder de rand en zo dat de hond het net kan zien. Begin eerst met één opening van één zakje.
* Leer de hond de verschillende zakjes om de beurt aan door een snoepje net onder de rand te leggen zo dat hij het nog kan zien. Heeft de hond alle zakopeningen geoefend, dan kunnen er 2 zakjes gecombineerd worden. Steeds 2 verschillende zakjes tegelijkertijd. Combineer daarna 3 zakjes en dan uiteindelijk alle zakjes tesamen. Leg in de beginfase de snoepjes alleen net onder de rand, zodat de hond ze makkelijker kan vinden en succes zal hebben. Als de snoepjes te diep liggen en hij kan verschillende zakopeningen niet vinden, kan de hond gefrustreerd raken. Voorkom dit zo veel mogelijk door het niveau weer wat makkelijker te maken.

Mocht de hond moeite hebben met het vinden van de opening zie onderstaand '<u>Hond kan zakje niet goed openen</u>'. Is een zak te diep zie onderstaand '<u>Zak is te diep</u>'. Is een zak te smal zie onderstaand '<u>Zak is te smal</u>'.
* Als de hond in de gaten heeft waar de opening van de zak is kunnen de snoepjes steeds dieper weggestopt worden. Leer de hond eerst het ene zakje aan en daarna pas weer de andere zakjes, allen om de beurt. Hoe verder het snoepje weggestopt wordt hoe moeilijker het wordt om het te bemachtigen.
* Wordt iedere zakopening goed gevonden dan kunnen in alle zakjes tegelijkertijd snoepjes verstopt worden. De hond moet zijn neus bewust gaan gebruiken om te ontdekken in welke opening hij naar de traktatie moet gaan zoeken.
* De zakjes worden nog spannender wanneer dezen gevuld worden met allerlei lapjes en objecten zoals beschreven in hoofdstuk 'Objecten toevoegen'.
* Tevens kunnen er losse snoepjes onder in de zak gelegd worden en bovenop die snoepjes één of meer lapjes stof of objecten gelegd worden. De hond zal ze één voor één uit de zak moeten halen.
* Door van alles over de zakjes heen te leggen (met of zonder lekkernij) wordt het spel nog leuker. Zie hoofdstuk 'Objecten toevoegen' voor meer ideeën.

Hond kan zakje niet goed openen
Mocht de hond moeite hebben met het vinden van de opening, dan kan er een poetsdoekje of prop papier onder in het zakje gestopt worden zodat de opening meer open gaat staan. Daar bovenop kunnen dan één of meerdere snoepjes gelegd worden. Voorkom frustratie bij de hond. (Zie afbeelding 31)

Zak is te diep:
Is een zak te diep om goed bij de snoepjes te kunnen, dan kan er iets onder in de zak gelegd worden (zoals bijvoorbeeld een poetsdoekje) om de zak minder diep te maken. (Zie afbeelding 31)

Zak is te smal:
Is de zak te smal waardoor de hond niet goed zijn neus in de zak kan steken, dan is het verstandig om hier geen losse snoepjes in te verstoppen om frustratie te voorkomen. Gebruik dit spelonderdeel dan om er verschillende objecten in te stoppen die de hond er makkelijk uit kan trekken, zoals bijvoorbeeld gevulde lapjes. Zie voor ideeën hoofdstuk 'Objecten toevoegen'.

Uitrollapje

* Leer eerst de hond hoe hij met zijn neus een uitrollapje kan uitrollen. Begin in eerste instantie heel simpel door snoepjes in een rij op het uitrollapje te leggen. Alle snoepjes zijn zichtbaar. Rol het uiteinde van het uitrollapje een klein stukje op. Bouw dit langzaam op totdat de hond in de gaten heeft hoe hij dit uitrollapje moet uitrollen om bij de lekkernij te komen. (Zie afbeelding 50)
* Maak het spel daarna steeds wat moeilijker door het uitrollapje steeds verder op te rollen.
* Dit spel kan verder uitgebouwd worden door allerlei lapjes in het uitrollapje te leggen of ander objecten toe te voegen, zoals bijvoorbeeld een (poets)doekje, gastendoekje of lapje van fleece. (Zie afbeelding 51) Voor meer informatie en inspiratie zie hoofdstuk 'Objecten toevoegen'.
* Leg het uitrollapje plat neer en vouw het één keer op. Leg een snoepje net zichtbaar onder één van de randen van het uitrollapje. (Zie afbeelding 52 witte pijlen)
* Leg een snoepje onder een andere rand van het uitrollapje, zo dat de hond het net kan zien. Oefen de verschillende randen om de beurt.
* Schuif de snoepjes steeds dieper in en onder de vouw, en onder het uitrollapje, maar nog steeds om de beurt.
* Heeft de hond dit door, dan kunnen steeds meer snoepjes op de verschillende plaatsen verstopt worden onder het uitrollapje en in en onder vouw.
* Vouw het uitrollapje nog een keer op. Nu zijn er nog meer openingen bijgekomen.
* Leg ook nu weer een snoepje net zichtbaar onder één van de randen. (Zie afbeelding 53)
* Schuif de snoepjes steeds dieper weg. Bouw het spelletje weer op zoals hierboven beschreven is.
* Deze twee vouwen kunnen ook gevuld worden met gevulde lapjes of objecten zoals bij afbeelding 51, en beschreven in hoofdstuk 'Objecten toevoegen'.

Afbeelding 50

Afbeelding 51
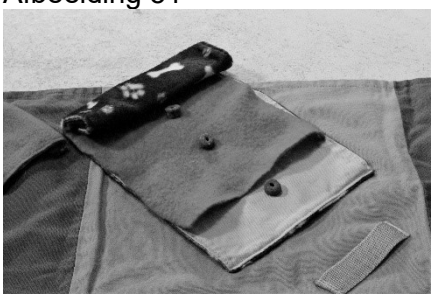

Afbeelding 52
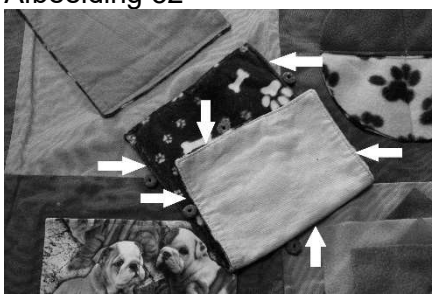

Afbeelding 53

Uitrollapje met opening

. Wanneer het uitrollapje een lus heeft, dan is het verstandig om het uitrollapje zo veel als mogelijk vast te leggen aan een bandje met een lint, schoenveter, e.d. voor meer stevigheid.
* Bouw eerst het spel op zoals hierboven beschreven is bij Uitrollapje.
* Maak het spel wat moeilijker door het uitrollapje op te rollen en daarom heen bijvoorbeeld een fleecelap, lint of sjaal te leggen. Begin eerst simpel door één uiteinde van de lap over het uitrollapje te leggen.
* Bouw dit langzaam op door hierna 2 uiteinden van de lap erover heen te leggen. (Zie afbeelding 54 - linker opgerold lapje)
* De uiteinden kunnen vervolgens in elkaar gedraaid worden of leg er een enkelvoudige knoop in. (Zie afbeelding 55) Hoe strakker de knoop, hoe moeilijker de hond dit los krijgt. Bouw dit langzaam op en voorkom frustratie bij de hond, dus leg de knoop nooit zo strak dat hij het niet los kan krijgen. Leg er nooit een dubbele knoop in! Dit kan een hond met zijn bek niet losmaken.
* Door een lint (of bijvoorbeeld een vlecht van linten) om het uitrollapje te knopen (alleen een enkele knoop en geen dubbele knoop want die is door een hond niet te verwijderen!) wordt het geheel net weer anders en moeilijker voor de hond.
* Nog interessanter wordt het door allerlei (gevulde) objecten tussen en onder de knoop te steken zoals beschreven in hoofdstuk 'Object toevoegen'.
* Ook kan een fleece lap door de opening getrokken worden die plat op het puzzelkleed gelegd wordt. Onder deze fleecelap kunnen op diverse plaatsen snoepjes verstopt worden, ook onder de fleece lap in de opening. (Zie afbeelding 56)
* Het uiteinde van het uitrollapje kan ook door de opening getrokken worden. Nu ontstaat er een soort tunnel met een flap. (Zie afbeelding 57)
* Leg een snoepje in één opening van deze tunnel, zo dat de hond het net kan zien. (Zie afbeelding 57)
* Schuif nu het snoepje steeds iets dieper in de tunnel.
* Leer de hond nu de andere opening/andere kant van de tunnel aan. Leg eerst weer een snoepje net in de andere opening zo dat de hond het net kan zien.
* Schuif daarna het snoepje steeds iets dieper in de tunnel. Kan de hond niet goed bij de snoepjes omdat de tunnel te diep is, stop dan een lapje, poetsdoekje of prop papier midden in de tunnel dan is de tunnel minder diep. (Zie afbeelding 58)
* In deze tunnel kunnen allerlei gevulde lapjes stof en objecten gelegd worden. Voor meer ideeën zie hoofdstuk 'Objecten toevoegen'.
* Ook kan een lap stof om de tunnel heen geslagen, geknoopt of gedraaid worden. (Zie afbeelding 59) Om het uiteinde van een gedraaid lapje stof kan een elastiekje gedaan worden voor meer stevigheid. Maak alleen een enkele knoop en geen dubbele knoop want die is door een hond niet te verwijderen!
* Tussen de knoop kunnen ook weer allerlei lapjes stof of andere objecten gestoken worden. Maak in eerste instantie een losse knoop. Maak daarna de knoop steeds iets strakker. Hoe strakker de knoop, hoe moeilijker de hond de snoepjes kan bemachtigen of de objecten eruit getrokken krijgt. Bouw dit langzaam op en voorkom frustratie bij de hond. Zie hoofdstuk 'Objecten toevoegen' voor meer uitleg en inspiratie.
* Onder de flap kunnen ook snoepjes verstopt worden. Bouw dit langzaam op door eerst één snoepje onder de rand te verstoppen. Verstop ze daarna steeds iets dieper en op verschillende plaatsen, zoals hierboven beschreven is. (Zie afbeeling 57)
* In een uitrollapje kan ook een lus gemaakt worden. Maak een lus in het uitrollapje door het plat liggende uitrollapje dubbel te vouwen en daar een lint, stevig elastiek of schoenveter omheen te strikken/knopen. (Zie afbeelding 60 en 60A)
* Leg de lus plat op het uitrollapje. Er zijn nu verschillende verstopplaatsen ontstaan namelijk in de 2 openingen van de lus, onder de lus, tussen de plooien van de lus en onder het uitrollapje waar de lus op ligt. Leer de verschillende verstopplaatsen om de beurt aan.
* Leg een snoepje net onder één van de randen van de lus of rand van het uitrollapje, zo dat de hond het net kan zien. (Zie afbeelding 61 witte pijlen) Leer deze verstopplaatsen om de beurt aan. Verstop nog geen snoepjes in de lus!
* Schuif de snoepjes daarna steeds verder onder de randen van de lus en het uitrollapje.
* Verstop eerst één snoepje en daarna meerdere snoepjes steeds dieper onder de lus.
* Verstop een snoepje in één opening van de lus, zo dat de hond het net kan zien. (Zie afbeelding 61 grijze pijl) Deze lus is een soort tunnel geworden. Mocht de hond moeite hebben met het vinden of openen van de lus, dan kan er een lapje, poetsdoekje of prop papier midden in de lus gestopt worden zodat de opening meer open gaat staan. (Zie afbeelding 58)
* Verstop het snoepje steeds dieper in de lus.
* Leer de hond nu de andere opening/andere kant van de lus aan. Leg eerst weer een snoepje net in de opening van de lus. Daarna kunnen meerdere snoepjes steeds dieper in de lus verstopt worden. (Zie

afbeelding 61 zwarte pijl)
* Combineer dit ook eens met meerdere verstopte snoepje onder het uitrollapje, onder de lus, onder de diverse plooien en op verschillende plaatsen.
* Onder en in de lus, en onder het uitrollapje kunnen ook allerlei gevulde lapjes of andere objecten gestoken worden, zoals beschreven in hoofdstuk 'Objecten toevoegen'.
* Deze lus is ook een soort tunnel geworden. Een opgerold, dubbelgevouwen of gedraaid lapje kan door deze lus heen gehaald worden. Ook kan een lap stof om de lus heen getrokken, geslagen, gedraaid, gevlochten of geknoopt worden, zoals hierboven reeds beschreven is.

Afbeelding 54

Afbeelding 55

Afbeelding 56

Afbeelding 57

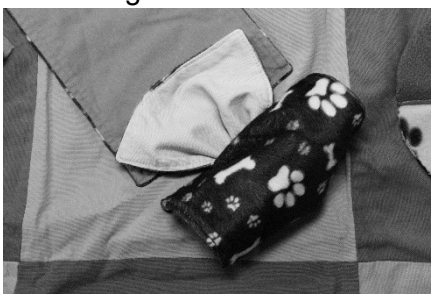

Afbeelding 58

Afbeelding 59

Afbeelding 60

Afbeelding 60A

Afbeelding 61

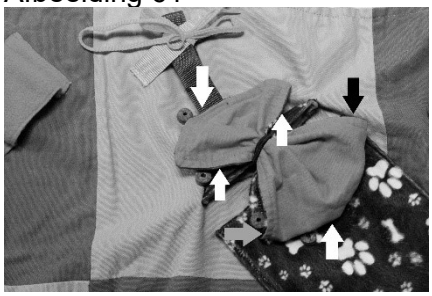

<u>Uitrollapje met lus</u>

* Dit spelonderdeel kan nog verder uitgebreid worden door de lus van het uitrollapje door de opening van een bandje te trekken. Leer de hond het spelonderdeel eerst aan zonder een blokkade toe te voegen, en pas later met blokkade. (Zie afbeelding 62 en 63)
* Wanneer bijvoorbeeld een (poets)doekje gevuld met snoepjes in de lus geschoven wordt, zal de hond eerst deze blokkade op moeten heffen voordat hij het uitrollapje volledig kan uitrollen. Een hondenneus is altijd op zoek naar snoepjes, dus hij zal zeker gaan bedenken hoe hij deze traktatie kan gaan bemachtigen.
* Een (poets)doekje zonder snoepjes als blokkade is voor de hond veel moeilijker. Zijn neus zal geen acht slaan op deze blokkade omdat er geen lekkere geur aan zit. De hond zal geleerd moeten worden dat ook een blokkade zonder snoepje eerst verwijderd moet worden voordat hij het uitrollapje volledig kan uitrollen. Als blokkade kunnen allerlei objecten genomen worden. Voor ideeën zie hoofdstuk 'Object toevoegen'.
* Ook dit spel kan verder uitgebouwd worden door allerlei lapjes in het uitrollapje te leggen of anders toe te voegen, zoals bijvoorbeeld een (poets)doekje, gastendoekje of lapje van fleece. (Zie afbeelding 51)

Afbeelding 62

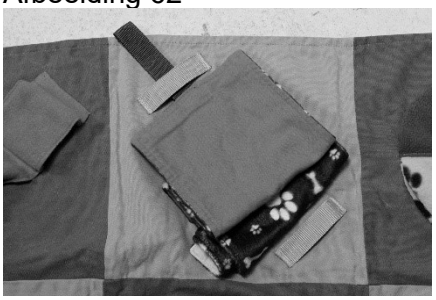

Afbeelding 63

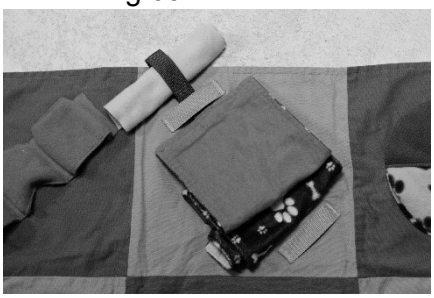

2 uitrollapjes achter elkaar

* Leer de 2 uitrollapjes om de beurt aan zoals hierboven beschreven bij 'Uitrollapje', Uitrollapje met opening' en 'Uitrollapje met lus'. Daarna kunnen de 2 uitrollapjes gecombineerd worden in één spel.
* Leg een paar snoepjes op het onderste uitrollapje en leg het bovenste uitrollapje hier plat bovenop. (Zie afbeelding 64) Laat de hond zoeken naar de snoepjes tussen de uitrollapjes.
* Leg nogmaals een aantal snoepjes op het onderste uitrollapje en leg het bovenste uitrollapje hier plat boven op. Leg ook een aantal snoepjes op het bovenste uitrollapje. Rol deze uitrollapjes gezamenlijk op. (Zie afbeelding 65)
* Zoals hierboven beschreven is, maar leg nu 1 of enkele snoepjes enkel op het onderste uitrollapje en rol de lapjes gezamenlijk op.
* De 2 uitrollapjes gevuld met snoepjes kunnen ook gezamenlijk één of twee keer opgevouwen worden.
* Leg het onderste uitrollapje plat op het puzzelkleed en leg hier een paar snoepjes op. Wikkel of draai nu het bovenste uitrollapje om het onderste uitrollapje en steek ze gezamenlijk door 1 van de bandjes. (Zie afbeelding 66)

Afbeelding 64

Afbeelding 65

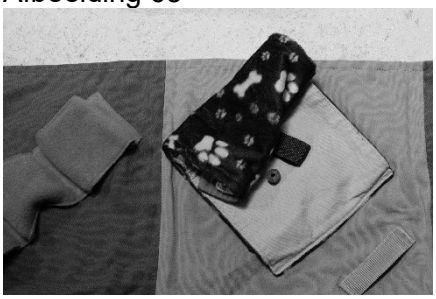

Afbeelding 66

* Heb je een uitrollapje met lus toegevoegd, dan kan de lus door het bandje gestoken worden en vastgelegd worden met een blokkade. Leer de hond dat hij eerst de blokkade met snoepjes moet verwijderen voordat hij goed de snoepjes uit de uitrollapjes kan bemachtigen. Het wordt voor de hond nog moeilijker wanneer de blokkade niet gevuld is met snoepjes zoals hieronder beschreven is bij 'Uitrollapje met lus'. (Zie afbeelding 67)
* Leg in 1 van de uitrollapjes een losse knoop en verstop een aantal snoepjes in de diverse plooien. Dit gaat niet zo goed met een kort uitrollapje. Vind de hond dit spelletje te moeilijk, sla dit spelonderdeel dan over.
* Leg in beide uitrollapjes een losse knoop en verstop snoepjes in diverse plooien van ieder uitrollapje. (Zie afbeelding 68)
* Nog interessanter wordt het door allerlei (gevulde) objecten tussen de uitrollapjes te leggen, tussen en onder de knoop/knopen te steken zoals beschreven in hoofdstuk 'Object toevoegen'.
Daarna kunnen de 2 uitrollapjes gecombineerd worden in één spel.
* De uitrollapjes gevuld met snoepjes kunnen ieder apart op 2 manieren opgerold worden. Dit kan door de binnenkant (rode/donker gekleurde of beige/licht gekleurde stof) of de buitenkant op te rollen (de stof met botjes en pootjes). (Zie afbeelding 69)
* Om deze twee opgerolde en gevulde uitrollapjes kan een lange fleece lap gelegd, gedraaid of geknoopt worden. (Zie afbeelding 70. De beige/licht gekleurde fleece lap is een gewone knoop. De dubbel gevouwen groene/middel donkere fleece lap is onder de opening doorgehaald waarna de uiteinden van de fleece lap door de lus zijn gehaald.)
* Een lange fleece lap kan ook onder beide apart opgerolde uitrollapjes doorgehaald worden en bovenop deze uitrollapjes geknoopt worden. (Zie afbeelding 71)
* Op beide uitrollapjes kunnen één of meerdere snoepjes gelegd worden en dan gezamenlijk opgerold worden. Daarna kan er weer een fleece lap omheen gedraaid of geknoopt worden. (Zie afbeelding 72)

* In beide uitrollapjes kan gezamenlijk één knoop gelegd worden. (Zie afbeelding 73)
* Ook om deze knoop kan een extra knoop gelegd worden met een lange fleece lap. (Zie afbeelding 74)
* Deze twee uitrollapjes kunnen gezamenlijk in elkaar gedraaid worden tot één streng. Voor meer stevigheid kan er om het uiteinde een stevig elastiekje of schoenveter geknoopt worden. (Zie afbeelding 75)
* Deze streng kan met de lus door een bandje gehaald worden op twee manieren. Haal door de lus weer een extra blokkade om het zoekwerk nog moeilijker te maken. (Zie afbeelding 76 - De lus is
via de kortste weg recht door het bandje gestoken. Afbeelding 76A - De streng met lus is eerst over het bandje gelegd en daarna is de lus via de 'achterzijde' door het bandje gehaald.)
* De uitrollapjes kunnen op verschillende manieren in elkaar gevouwen worden. Vouw het bovenste uitrollapje bovenop het onderste uitrollapje door deze een keer om te vouwen. Er zijn nu verschillende verstopplaatsen, te weten: onder de bovenste laag van het omgevouwen uitrollapje. Tussen de lagen stof van het onderste en bovenste uitrollapje. En onder het onderste uitrollapje.
(Zie afbeelding 77 witte pijlen)
* Vouw het uiteinde van het onderste uitrollapje bovenop het bovenste uitrollapje. (Zie afbeelding 78)
* Dit kan nog een keer opgevouwen worden. (Zie afbeelding 79) Nu liggen er heel veel lagen stof bovenop elkaar waartussen snoepjes verstopt kunnen liggen.
* Hier omheen kan weer een fleece lap geknoopt worden. In dit voorbeeld is nog een extra fleece lap door de knoop gehaald en is daar weer een extra knoop ingelegd. (Zie afbeelding 80)

Afbeelding 67

Afbeelding 72

Afbeelding 76A

Afbeelding 68

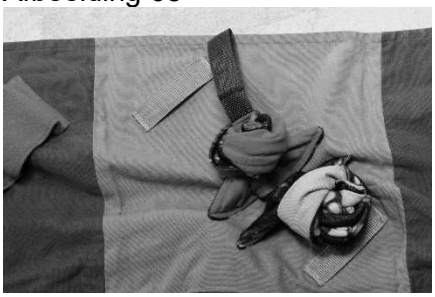

Afbeelding 73

Afbeelding 77

Afbeelding 69

Afbeelding 74

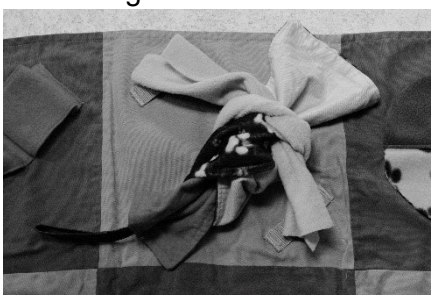

Afbeelding 78

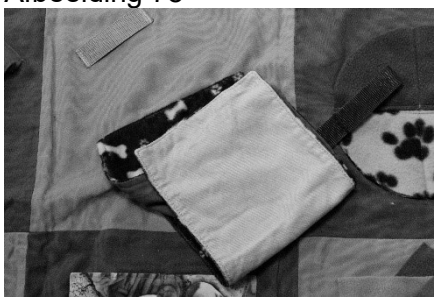

Afbeelding 70

Afbeelding 75

Afbeelding 79

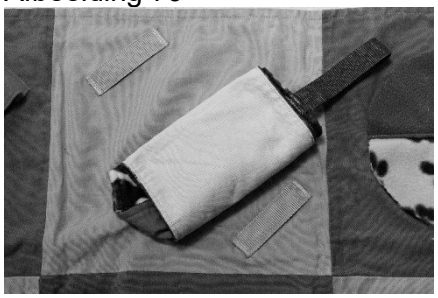

Afbeelding 71

Afbeelding 76

Afbeelding 80

Objecten toevoegen

Onderstaand worden met foto's en korte beschrijvingen voorbeelden gegeven hoe extra onderdelen toegevoegd kunnen worden aan een puzzelspel. Met een beetje fantasie zijn er nog veel meer mogelijkheden te bedenken. Kijk eens in diverse kasten of er nog objecten liggen die nooit gebruikt worden en die een aanvulling kunnen zijn op het spel. Laat je fantasie de volle loop.

Korte uitrollapjes
In de tekst bij de puzzelkleden wordt vaak een melding gemaakt van 'een lapje stof' die in een spelonderdeel verstopt of gestoken kan worden. Dit kunnen geknipte fleece lapjes zijn, poets- of stofdoekjes, een zakdoek of bijvoorbeeld een gastendoekje.

Lange uitrollappen
Ook in de tekst wordt regelmatig geschreven over 'lange uitrollappen'. Dit kunnen lange geknipte fleece lappen, een (dunne fleece) sjaal of een (sport)handdoek zijn.

Meer stevigheid
Trekt de hond fleece lapjes snel kapot dan kunnen ook 2 lapjes op elkaar genaaid worden voor meer stevigheid. (Zie afbeelding 1)

Afbeelding 1

Uitrollen
* Leer de hond hoe hij met zijn neus een fleece lap/lapje, sjaal, handdoek, etc. kan uitrollen. Begin in eerste instantie heel simpel door snoepjes in een rij op de fleece lap te leggen. (Zie afbeelding 2) Alle snoepjes zijn zichtbaar. Rol het uiteinde van de fleece lap een klein stukje op. Bouw dit langzaam uit totdat de hond in de gaten heeft hoe hij dit moet uitrollen om bij de lekkernij te komen.
Maak het spel daarna steeds wat moeilijker door de fleece lap/lapje, sjaal, handdoek, etc. steeds verder op te rollen.
* Een poetsdoekje kan ook in een punt opgerold worden. (Zie afbeelding 3 – linker vaatdoekje)
* Een poetsdoekje of gastendoekje kan ook dubbel gevouwen worden gevuld met snoepjes en daarna opgerold worden. (Zie afbeelding 3 – rechter poetsdoekje)

Afbeelding 2

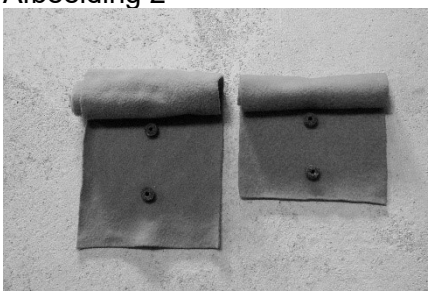

Afbeelding 3

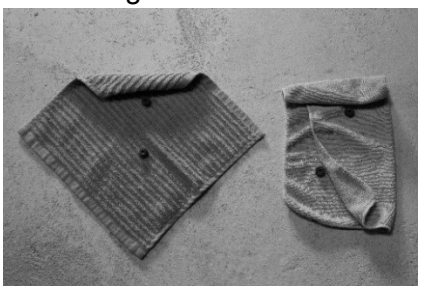

Opvouwen
Een fleece lap/lapje, poets- of vaatdoekje, gastendoekje, sjaal of handdoek kan ook op diverse manieren opgevouwen worden.

Afbeelding 4

Afbeelding 5

Afbeelding 4:
Het linker vaatdoekje is eerst in een punt gevouwen en daarna nogmaals dubbel gevouwen.
Het rechter vaatdoekje is eerst dubbel gevouwen. Daarna is één uiteinde omhoog gevouwen, het andere uiteinde in een hoek gevouwen.

Afbeelding 5:
Het linker vaatdoekje is in een punt opgevouwen.
Het rechter vaatdoekje is eerst dubbel gevouwen en daarna in een punt gevouwen. Voor meer stevigheid kan er een elastiekje om de punt gedaan worden.

Afbeelding 6

Afbeelding 7

Afbeelding 6:
Bij het dubbel gevouwen gastendoekje is één zijde naar boventoe gevouwen en de andere zijde onder de onderkant geschoven. (Zie
linksboven) De fleece lap linksonder is dubbel gevouwen en daarna één keer opgevouwen. Dit kan nog een paar keer herhaald worden. De handdoek rechts is dubbel gevouwen (met ongelijke uiteinden) en daarna een keer gevouwen.

Afbeelding 7:
Om deze gevouwen gastendoekje en handdoek kan bijvoorbeeld een knoop, draai, etc. gelegd worden met een lint, lange fleece lap of sjaal. Maak altijd een enkelvoudige knoop. Een dubbele knoop kan de hond nooit los maken!

Knopen
Knopen kunnen los in een (driehoekig gevouwen) vaatdoekje, lange fleece lap, sjaal of handdoek gelegd worden. Een geknoopt vaatdoekje en fleece lap kunnen dan vaak onder of in een spelonderdeel verstopt

worden. Groter geknoopte objecten zoals een handdoek kunnen bovenop een spelonderdeel gelegd worden. (Zie afbeelding 8)
Er kan ook een knoop om een tunnel, lus, bandje, draai, vierkant met opening, uitrollap of enveloptasje met opening gemaakt worden. Een knoop kan op 2 verschillende manieren gemaakt worden. (Zie afbeelding 9 - linker knoop en rechter knoop) In een knoop kunnen opgerolde, opgevouwen lapjes, speeltjes, allerlei zakjes, washandjes, pijpjes, kokertjes en rolletjes, een pantoffel etc. gestoken worden.

Afbeelding 8

Afbeelding 9

Afbeelding 9:
De linker knoop is de normale knoop. Bij de rechter knoop zijn de 2 uiteinden door de lus gehaald.

Er kan ook een heel lang spelonderdeel gemaakt worden van diverse geknoopte objecten. (Zie afbeelding 10 - rechter knoop)

Afbeelding 10

Door de linker (licht kleurige) knoop is een lange fleece lap gehaald die daarna gedraaid is, en vastgezet is met een elastiekje. Tevens is er een speelgoed eendje door de knoop gehaald.
Door de rechter knoop (handdoek) is een licht kleurige fleece lap gehaald en daarna een knoop gemaakt.
Door deze knoop is nog een donker kleurige knoop gemaakt. Zo kan een hele streng knopen gemaakt worden. In iedere knoop zijn snoepjes en objecten te stoppen.

Draaiingen
Een lange fleece lap, gastendoekje, sjaal of handdoek kan ook gedraaid worden. Door een elastiekje of schoenveter om het uiteinde te knopen zal de draai niet snel los schieten. Een gedraaide fleece lap of gastendoekje kan vaak onder of in een spelonderdeel verstopt worden. Groter gedraaide objecten zoals een handdoek kunnen bovenop een spelonderdeel gelegd worden, eventueel tussen verschillende lagen stof of handdoeken.

Afbeelding 11

Afbeelding 11:
Links op afbeelding 11 is een gedraaide fleece lap.

Middenlinks is een gedraaid gastendoekje.
Rechtsmidden is een gedraaide handdoek. Eerst is de handdoek in elkaar gedraaid en daarna zijn de uiteinden nog eens in elkaar gedraaid.
Bij de gedraaide handdoek rechts zijn om de uiteinden een elastiekje gedaan voor meer stevigheid. In de lus en draaiingen kunnen lapjes stof of objecten gestoken worden. Ook kan er om deze draaiing een knoop, andere draaiing, etc. gemaakt worden.

Omheen geslagen
Een lange fleece lap, gastendoekje of handdoek kan prima om een tunnel, lus of bandje heen geslagen worden.
De fleece lap onder op de foto is heel simpel door de tunnel heen gehaald en bovenop de tunnel gelegd.
Het uiteinde van de tweede fleece lap onder is weer door de tunnel gehaald. Nu zijn er meerdere verstopplaatsen. Vaak zal de hond aan de uiteinden gaan trekken waardoor de lap nog strakker komt te liggen. Leer de hond dat hij aan het midden/bovenste van de fleece lap moet trekken.
Tussen een geknoope fleece lap kan één of meer objecten gestoken worden. In dit voorbeeld is een opgerold lapje gestoken.
Ook een vlecht (met of zonder stroken) kan door een tunnel of lus gehaald worden.

Afbeelding 12

Opstapelen van korte en lange uitrollappen, doekjes, gastendoekjes en handdoeken
Korte fleecelapjes, lange fleece lappen, (vaat)doekjes, gastendoekjes en handdoeken kunnen op diverse manieren op en in elkaar gerold of gevouwen worden. Kleine stapeltjes kunnen vaak onder of in een spelonderdeel verstopt worden. Grote en hoge stapels zijn heel geschikt om bovenop een spelonderdeel of puzzelkleed te leggen. Tussen de stapels lappen en doeken kunnen allerlei opgerolde, opgevouwen lapjes, speeltjes, allerlei zakjes, washandjes, pijpjes, kokertjes en rolletjes, een pantoffel, (gevulde) vlecht, etc. gestoken worden.

Afbeelding 13

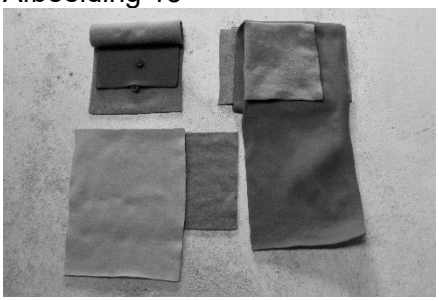

De bovenste korte lapjes (linksboven) zijn in elkaar gerold.
De onderste lapjes linksonder zijn op elkaar gelegd. Zo kan een hele stapel gemaakt worden.
De lange fleece lappen rechts zijn in elkaar gevouwen. De donker kleurige en andere fleece lappen zijn neergelegd zoals linksonder en zijn daarna om de beurt op elkaar gevouwen.

Afbeelding 14

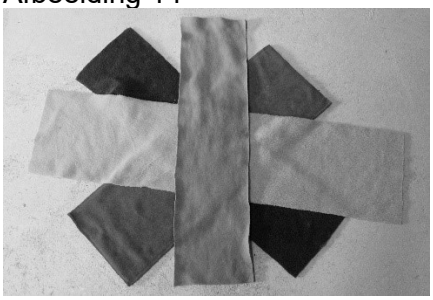

Afbeelding 15

Afbeelding 15:
Op deze fleece lappen (van afbeelding 14) zijn nog opgerolde fleece lapjes gelegd en daarna is het geheel opgevouwen.

Vlechten
Vlechten kunnen gemaakt worden van lange fleece lappen, sjaals en handdoeken. In deze vlechten kunnen allerlei opgerolde, opgevouwen lapjes, speeltjes, allerlei zakjes, washandjes, pijpjes, kokertjes en rolletjes, een pantoffel etc. gestoken worden. Ook kunnen er lange fleece lappen, gastendoekjes en handdoeken om de vlecht geknoopt, gedraaid of omheen geslagen worden.
Dunne kortere vlechten kunnen vaak in of onder een spelonderdeel gestopt worden. Grotere vlechten kunnen ook wel in een tunnel of grote lus gestopt worden. Ook kunnen ze op een spelonderdeel of het puzzelkleed gelegd worden, eventueel tussen lagen handdoeken die op elkaar liggen.

Afbeelding 16

Linker vlecht is van lange fleece lappen gemaakt.
Rechter vlecht is van handdoeken gemaakt. Tussen de vlecht van handdoeken is een pantoffel en washandje gestoken. Natuurlijk kunnen ook heel veel snoepjes tussen allerlei plooien verstopt worden.

Afbeelding 17

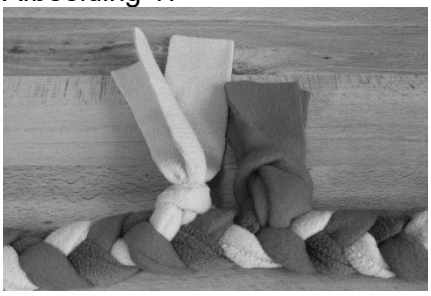

Vlecht met stroken: mijn vlechten zijn bijna 70 cm lang.
Knip 3 fleece stroken van 90 cm lang en ieder 10 cm breed. Maak een vlecht, maar maak de vlecht niet te strak anders kunnen er geen snoepjes en kleine objecten in gestoken worden. Naai de uiteinden op elkaar (of maak er een knoop in, dan wordt de vlecht wel minder lang). Bereken hoeveel losse stroken erin geknoopt kunnen worden. Knip dan stroken van 50 cm lang en 5 à 6 cm breed.

Afbeelding 18

Vlecht met stroken:
Tussen en onder de stroken van de vlecht, en in de vlecht zelf kunnen allerlei snoepjes verstopt worden. Ook kan er een lange fleece lap of handdoek om de vlecht met stroken geknoopt, gedraaid of omheen geslagen worden. Eventueel met extra objecten. Ook kan de vlecht met stroken in een cirkel gelegd worden. Bind de uiteinden van de vlecht aan elkaar met een elastiekje of schoenveter voor meer stevigheid.

Ronde objecten
Op het puzzelkleed Sweet Chihuahua, Konijn en Botjes en pootjes zijn een ronde zak/rond zakje genaaid. Deze zakjes zijn te vullen met allerlei objecten zoals opgerolde, opgevouwen lapjes, speeltjes, allerlei zakjes, washandjes, pijpjes, kokertjes en rolletjes, pantoffel, etc. zoals hierboven beschreven.
Meer mogelijkheden zijn:

Afbeelding 19

Afbeelding 20

Afbeelding 19:
Een bal, een bal met gaten gevuld met een washandje, opgerolde of opgevouwen fleece lapjes. Ronde fleece lapjes (zonder en met stroken) volgens patroonnummer 3 en 4 van puzzelkleed Sweet Chihuahua. Met deze ronde lapjes kan een soort toren gemaakt worden in het ronde zakje. Bouw dit wel langzaam op.

Afbeelding 20:
Een bal kan in een gastendoekje, keukenhanddoek, poetsdoekje, etc. gevouwen worden met een elastiekje daar omheen. Dit kan dan in of over het zakje gelegd worden. Ook tussen een dweil mop kunnen veel snoepjes verstopt worden in het zakje.

Afbeelding 21

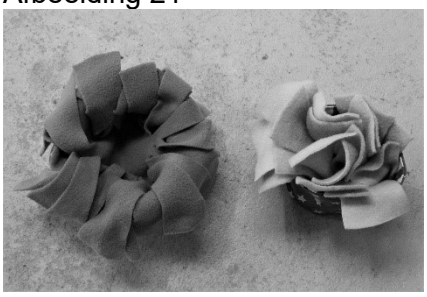

Afbeelding 22

Afbeelding 21:
De ingeknipte cirkels kunnen over of in het zakje gelegd worden. Nog moeilijker zoeken wordt het voor de hond als er meerdere ingeknipte cirkels op elkaar liggen.

Afbeelding 22:
Een zakje kan ook met een lint dicht geknoopt worden. (Een enkele knoop want met een dubbele knoop krijgt hij het zakje nooit open!) Hij moet zijn neus erin stoppen en openduwen om bij de snoepjes en objecten te

kunnen. (Linker zakje)
In het rechter zakje is het gastendoekje met bal gestopt. De randen van het gastendoekje hangen over het zakje. Onder de bal en onder deze overhangende randen kunnen snoepjes (en objecten) verstopt worden.

Ook kan op diverse manieren een extra rond zakje in het zakje geplaatst worden.
* Een zakje kan gewoon rechtop staand met de opening naar boven in het zakje geplaatst worden. (Zie afbeelding 23) Ook in dit zakje kunnen allerlei attributen met snoepjes, een speeltje of bal gestopt worden.
* Naast dit zakje is dan nog ruimte genoeg om bijvoorbeeld (gevulde) washandjes, poetsdoekjes, etc. te stoppen. (Zie afbeelding 23) Natuurlijk kan er ook een snoepje of een (plat) object onder het kleine zakje gestopt worden.
* Of de bovenkant (de opening) van het kleine zakje kan op de bodem van de grote zak gelegd worden, of op z'n zijde.

Afbeelding 23

Afbeelding 24

Ronde zak met lus
Dit is een los spelonderdeel dat als extra spelonderdeel kan dienen bij diverse puzzelkleden.
* Deze ronde zak met lus op de bodem, gevuld met een object of gevulde lapjes, kan ook in of onder allerlei spelonderdelen geschoven worden. De gevulde zak kan opgerold worden en in een tunnel gestoken worden, in een uitrollapje gerold worden, onder of in een zak gestoken worden zoals hierboven beschreven is, onder of tussen een laag stofjes of bandjes gestoken worden. Een voorbeeld is afbeelding 25.
* Deze ronde zak met lus kan over een ander zakje geschoven worden. (Zie afbeelding 26). Maar kan ook geplaatst worden over opgerolde uitrollapjes, over de (dubbel- of opgevouwen) ster van puzzelkleed Engelse Bulldogjes, over een paar zakjes, over het konijn van puzzelkleed Konijn en over allerlei losse bandjes.
* Deze ronde zak met lus kan ook met een lange fleece lap vastgelegd worden onder of aan één of meer bandjes. (Zie afbeelding 27)

Afbeelding 25

Afbeelding 26

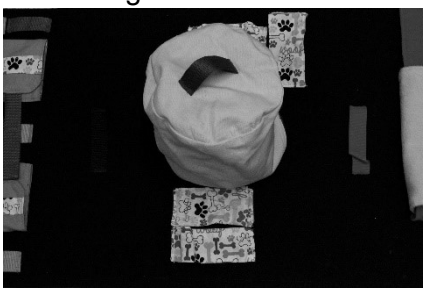

Afbeelding 27

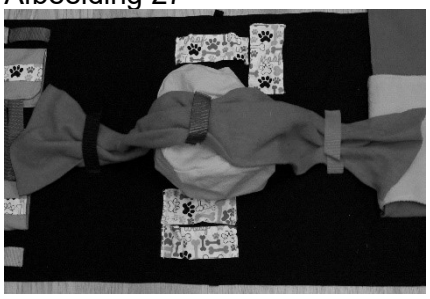

Allerlei zakjes (ook als blokkade)
Diverse attributen kunnen als een soort zakje dienen waarin snoepjes verstopt kunnen worden, zoals een insteekhoesje voor bijvoorbeeld een telefoon of (kleine) tablet, een scrubhandschoen,
een enveloptasje (genaaid zoals bij één van de puzzelkleden), een pannenlap met greep, een pantoffel en een washandje. (Zie afbeelding 28) Deze attributen kunnen los in en onder een spelonderdeel gestopt worden. Ook kunnen ze als blokkade dienen wanneer ze opgerold zijn.

Washandje
Een snoepje zoeken in een washandje is voor een hond een heel karwei. Om frustratie te voorkomen moet een washandje als spelonderdeel goed aangeleerd worden.
* Sla de bovenkant van het washandje naar buitentoe om. Hierdoor wordt de opening breeder en het washandje minder diep. Leg een snoepje net onder de rand, zo dat de hond het kan zien. (Zie afbeelding 29 - witte pijl) Mocht de hond moeite hebben met dit spelonderdeel, dan kan onder in het washandje een poetsdoekje gelegd worden met daarboven op enkele snoepjes. Door het poetsdoekje wordt de opening iets wijder. (Zie afbeelding 29 - linker washandje)

* Schuif daarna het snoepje steeds iets dieper in het washandje met omgeslagen rand.
* Als de hond dit goed beheerst kan ook een snoepje onder de omgeslagen rand verstopt worden. In eerste instantie net zichtbaar onder de rand. Schuif het snoepje daarna steeds iets verder onder de omslag. (Zie afbeelding 29 - grijze pijl)
* Het zoeken naar een snoepje in een plat liggend washandje is heel moeilijk. (Zie afbeelding 29 - rechter washandje)

Afbeelding 28

Afbeelding 29

Afbeelding 28:
Insteekhoesje, scrubhandschoen, enveloptasje (2e van rechtsonder), pannenlap met greep, pantoffel en washandjes.

Pijpje, kokertje en rolletje (ook te gebruiken als blokkade)
Een stevig kartonnen kokertje, een pvc-buisje en closetrolletje kunnen als blokkade dienen. Doe één of meerdere snoepjes in het kokertje en doe in beide uiteinden een poets-, vaatdoekje of fleece lapje. Leer de hond dat hij deze doekjes moet verwijderen voordat hij bij het snoepje kan. Bouw dit spelletje langzaam op.
* Vul in eerste instantie beide doekjes met snoepjes. Door de geur zal de hond de doekjes eruit trekken om de snoepjes te kunnen bemachtigen. Wanneer er geen geur aan de doekjes zit zullen sommige honden minder snel geneigd zijn om de doekjes eruit te trekken. Leer de hond goed aan dat hij de doekjes moet verwijderen en het kokertje moet schuiven of optillen zodat de snoepjes uit het kokertje vallen.
* Er kunnen ook één of twee oude sokken om het uiteinde geschoven worden. De hond moet wel al geleerd hebben dat hij een blokkade moet verwijderen voordat hij bij de snoepjes in het kokertje kan.
* Of leg één of meerdere snoepjes op een fleece lapje, rol dit op, en schuif dit in zijn geheel door het kokertje heen.
* Een closetrolletje kan ook gevuld worden met een snoepje en dan dicht gevouwen worden. De hond zal waarschijnlijk dit kartonnen rolletje gaan slopen om bij de snoepjes te kunnen.
* I.p.v. een kartonnen kokertje heb ik een pvc-buis in stukjes gezaagd en daarna de randen goed glad gevijld. Het voordeel is dat deze pvc-buisjes erg stevig zijn en heel lang mee gaan.

Afbeelding 30

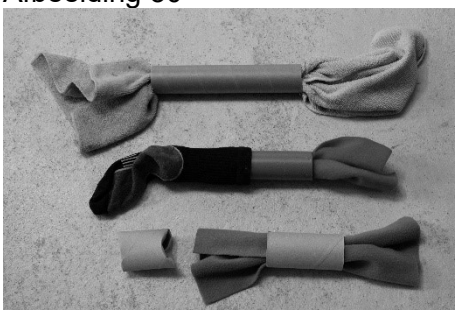

Gevuld stevig kartonnen kokertje (boven), gevuld pvc-buisje met sok en fleece lapje (midden), gevuld en dicht gevouwen closetrolletje (linksonder) en closetrolletje met gevuld opgerold fleece lapje (rechtsonder).

Speeltjes (ook als blokkade)
Diverse kleine, dunne speeltjes kunnen in en onder diverse spelonderdelen verstopt worden zoals een mini-apporteerdummy, een piepeendje, of een fleece vlechtje. Als de speeltjes dun genoeg zijn kunnen ze ook als blokkade dienen. Onderstaand worden 3 verschillende fleece vlechtjes getoond van ca. 30 cm lengte. Heeft de vlecht een verdikking op het einde (zoals een handvat of knoop, of 2 knopen) dan kan dit niet als blokkade dienen! Dit kan door de hond niet als blokkade verwijderd worden.
1) Het linker vlechtje is met handvat en knoop. Knip 3 fleece strengen van ca. 6 cm breed en 70 cm lang. Vlecht het middenstuk over ca. 20 cm. (Zie afbeelding 32) Vlecht dan verder met 6 fleece strengen. (Zie

afbeelding 33) Leg onderin een knoop (of stik het uiteinde op elkaar). In dit handvat kan ook een opgerold of opgevouwen lapje of doekje gestoken worden.
2) Bij het middelste vlechtje zijn beide uiteinden op elkaar gestikt. Dit is ook geschikt als blokkade. Knip 3 fleece strengen van ca. 45 cm lengte en 10 cm breedte. Vlecht dit tot een streng.
3) Van het rechter vlechtje is één uiteinde op elkaar gestikt en het andere uiteinde is geknoopt. Dit kan als blokkade dienen omdat dit vlechtje aan één zijde te verwijderen is als blokkade.
Knip 3 fleece strengen van ca. 55 cm lengte en 8 cm breedte. Vlecht dit tot een streng. Stik één uiteinde op elkaar en leg in het andere uiteinde een knoop.

Afbeelding 31

Afbeelding 32

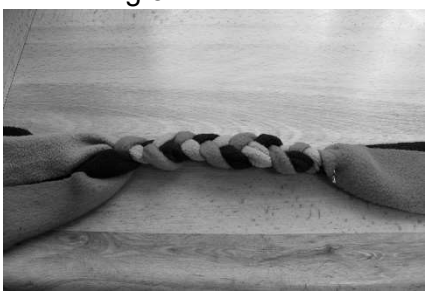

Afbeelding 33